

PACHETUL DE TRAINING

„Mass-media și drepturile copilului”

Pachetul de training a fost elaborat în cadrul proiectului „Consolidarea capacității jurnaliștilor de pe malul stâng al Nistrului de a reflecta activ și etic drepturile copilului”, realizat de Asociația Presei Independente (API), în cadrul Programului comun al ONU „Consolidarea drepturilor omului pe ambele maluri ale Nistrului”, cu suportul financiar al Suediei.

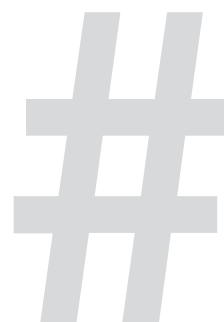
Opiniile autorilor API, prezentate în pachetul de training, nu neapărat coincid cu opinia Reprezentanței ONU în Republica Moldova și a Ambasadei Suediei în Republica Moldova.

PACHETUL DE TRAINING

„Mass-media și drepturile copilului”

Autoare:

Natalia Porubin,
Viorica Zaharia

Cuprins

Agenda trainingului, ziua I	5
Agenda trainingului, ziua II	7
Conținutul/desfășurătorul trainingului	9
Anexa 1. Exercițiu 1. Sesiunea I	
Depistarea greșelilor de abordare a tematicii copiilor în materiale jurnalistice publicate	44
Anexa 2. Exercițiu 1. Sesiunea IV	
Analiza a două materiale jurnalistice	49
Anexa 3. Exercițiu 2. Sesiunea IV.	
Folosirea rețelelor sociale ca sursă pentru jurnaliști/jurnaliste	53
Anexa 4. Pliant 1.	
Cum folosim informația de pe rețelele sociale în scop jurnalistic?	57
Anexa 5. Pliant 2.	
Când realizăm un subiect despre copiii supuși violenței	58
Bibliografie	60

Agenda trainingului

ZIUA I	
9.00 – 9.30	<p>Deschiderea trainingului</p> <p>Prezentarea trainerului/trainerei și a participanților/participantelor (participanții răspund la întrebările: nume, redacția, experiența profesională, experiență în reflectarea tematicii despre copii).</p> <p>Prezentarea generală a scopului, obiectivelor și structurii instruirii.</p> <p><i>Bliț-întrebare către participanți: ce subiect despre copii, în context pozitiv sau negativ, văzut/citit în mass-media le-a rămas în minte. Meditații/discuții colective asupra motivelor pentru care li s-a memorat subiectul.</i></p>
9.30 – 10.15	<p>Sesiunea I. Obligațiile legale și deontologice ale jurnalistului</p> <ul style="list-style-type: none">• Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului (prevederi de bază);• Codul Serviciilor Media Audiovizuale (articolele referitoare la copii);• Legea privind protecția copilului împotriva impactului negativ al informației; <p>Acte normative care se aplică în regiunea transnistreană:</p> <ul style="list-style-type: none">• Act normativ local privind mijloacele de informare în masă;• Act normativ local privind protecția copiilor împotriva informației care le afectează sănătatea și dezvoltarea;• Act normativ local privind principalele garanții ale drepturilor copilului.
10.15 – 11.30	<p>Exercițiu 1: Lucru în grup. Depistarea greșelilor de abordare a tematicii copiilor în materiale jurnalistice publicate în presa de pe ambele maluri ale râului Nistru.</p> <p>Exercițiu 2: Analiză și discuție comună asupra unui material video, realizat de jurnaliști, a cărui publicare a avut un impact negativ asupra unui copil.</p>
11.30 – 11.45	<p>Pauză de cafea</p>

<p>11.45 – 13.00</p>	<p>Sesiunea II. Relatările despre copiii în situație cu conotație negativă: obligațiile legale și deontologice ale jurnalistului</p> <p><i>Bliț-întrebare către participanți: ce este o situație cu conotație negativă?</i></p> <p>Compilarea listei de situații, completarea acesteia de către trainer/traineră.</p> <p>Reguli de bază în scrierea materialelor despre copiii în situații cu conotație negativă, prevăzute de Codul Deontologic și de ghidurile de bune practici:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prezumția nevinovăției; • Ce date nu divulgăm ca să nu dăunăm copilului? • Cum protejăm identitatea copilului victimă sau martor la o infracțiune/abuz/caz de violență? • În ce condiții jurnaliștii pot divulga identitatea copiilor care se află într-o situație cu conotație negativă? • Ce terminologie utilizăm? • Toleranță și nediscriminare; • Senzaționalul în materialele despre copii.
<p>13.00 – 14.00</p>	<p>Pauză de prânz</p>
<p>14.00 – 15.45</p>	<p>Sesiunea III. Reguli generale pentru realizarea interviurilor cu copii</p> <ul style="list-style-type: none"> • În ce condiții pot fi intervievați copiii? • Cum solicităm unui copil să ofere un interviu? • Discuții individuale sau în prezența unui adult? • Argumente pentru a nu intervieva un copil care a suferit un caz recent de abuz/violență; • Cum obținem acordul informat pentru un interviu cu un copil?
<p>15.45 – 16.00</p>	<p>Pauză de cafea</p>

16.00 – 16.45	Sesiunea IV. Subiectele ce se referă la adulți care pot afecta copiii. Rețelele sociale ca sursă pentru jurnaliști Exercițiu 1. Materiale despre adulți care pot afecta copiii Exercițiu 2. Folosirea rețelilor sociale ca sursă pentru jurnaliști/jurnaliste
16.45 – 17.00	Concluziile primei zile de training

ZIUA II

9.00 – 9.30	Concluziile, opiniile participanților despre prima zi de training. Prezentarea obiectivelor celei de-a doua zile de training. Exercițiu de „ice breaking”.
9.30 – 10.45	Sesiunea I. Cunoștințe generale privind mecanismele naționale și locale de intervenție pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului (sau ajunși în orice fel de situație cu conotație negativă) <ul style="list-style-type: none">• Descrierea mecanismelor de intervenție la nivel local, raional, național• Obligațiile comunicatorilor și administrațiilor instituțiilor de stat - poliție, centre de plasament, spitale etc. – în procesul de furnizare a informațiilor referitoare la copii:• Regulamentele MAI, MECC privind comunicarea cu mass-media despre copiii în situații cu conotație negativă.

<p>10.45 – 11.30</p>	<p>Exercițiu practic: ce întrebări adresăm și cum reflectăm răspunsurile responsabililor de respectarea drepturilor copilului la nivel local, raional, național?</p> <p>Lucru pe echipe: jurnaliști/responsabili.</p> <p>Concluzii pe marginea exercițiului practic.</p>
<p>11.30 – 11.45</p>	<p>Pauză de cafea</p>
<p>11.45 – 13.00</p>	<p>Discuții despre consecințele mediatizării greșite a cazurilor de violență împotriva copiilor și a familiilor lor cu un/o invitat/ă – un/o reprezentat/ă al/a Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC)</p>
<p>13.00 – 14.00</p>	<p>Pauză de prânz</p>
<p>14.00 – 15.00</p>	<p>Sesiunea II. Abordarea centrată pe interesul superior al copilului: cum o asigurăm?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cum diversificăm tematica despre copii: de la probleme la istorii de succes • Unde găsim subiecte? • Care sunt sursele pentru un material despre copii?
<p>15.00 – 16.00</p>	<p>Lucru în grupuri: identificarea unui subiect inedit despre copii, a surselor pentru realizarea acestui subiect jurnalistic, descrierea aspectelor care vor fi abordate.</p>
<p>16.00 – 16.15</p>	<p>Pauză de cafea</p>
<p>16.15 – 17.00</p>	<p>Încheierea trainingului: concluzii, comentarii din partea participanților, trainerilor.</p> <p>Completarea chestionarelor de evaluare</p>

Conținutul/desfășurătorul trainingului

ZIUA I

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
<p>Sesiunea I. Obligațiile legale și deontologice ale jurnalistului</p> <p>9.30 – 10.15</p>	<p>Convenția ONU cu privire la drepturile copilului. Sinteza conținutului</p> <p>Adunarea Generală a Națiunilor Unite a adoptat Convenția cu privire la Drepturile Copilului la 20 noiembrie 1989. Republica Moldova a aderat la Convenție în anul 1993. Convenția are 54 de articole, obligatorii pentru fiecare stat-parte.</p> <p>Art. 1 – stabilește noțiunea de <i>copil</i> – orice ființă umană cu vârsta de până la 18 ani.</p> <p>Art. 2 – stabilește că toți copiii au drepturi egale, indiferent de rasă, sex, origine, limbă, religie, situație materială etc. și protejează copilul împotriva oricărei forme de discriminare sau de sancționare, garantează protecția drepturilor copilului indiferent de considerente ținând de situația juridică, activitățile, opiniile declarate sau convingerile părinților, ale reprezentanților săi legali sau ale membrilor familiei sale.</p> <p>Art. 6 – obligă statele să recunoască dreptul la viață al fiecărui copil și să facă tot ce le stă în putință pentru a asigura supravegherea și dezvoltarea copilului.</p> <p>Art. 9 – Statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței acestora, exceptând situația în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și cu respectarea legilor și a procedurilor aplicabile, că această separare este în interesul suprem al copilului.</p>	<p>Prezentare ppt „Obligațiile legale ale jurnalistului”</p> <p>Anexa 1.</p> <p>Exercițiu 1. Sesiunea 1.</p> <p>Depistarea greșelilor de abordare a tematicii copiilor în materiale jurnalistice publicate</p>

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>O astfel de decizie poate deveni necesară în cazuri particulare cum ar fi , de exemplu, în cazul copiilor maltratați sau neglijăți de părinți sau în cazul în care părinții trăiesc separat și se impune luarea unei hotărâri cu privire la locul de reședință a copilului.</p> <p>Art. 12 – Statele părți vor garanta copilului capabil de discernământ dreptul de a-și exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îl privește, opiniile copilului urmând să fie luate în considerare ținându-se seama de vârsta sa și de gradul său de maturitate. În acest scop copilului i se va da, în special, posibilitatea de a fi ascultat în orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește, fie direct, fie printr-un reprezentant sau un organism competent, în conformitate cu regulile de procedură din legislația națională.</p> <p>Art. 13 – Copilul are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a difuza informații și idei de orice natură, indiferent de frontiere, sub formă orală, scrisă, tipărită sau artistică ori prin orice alte mijloace, la alegerea copilului. Exercițarea acestui drept poate face subiectul restricțiilor, dar numai al acelor restricții expres prevăzute de lege și absolut necesare pentru: a) respectarea drepturilor sau a reputației altora; sau b) protejarea securității naționale, a ordinii publice, a sănătății publice și a bunelor moravuri.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>DISCUȚIE-FULGER în timpul prezentării pe marginea următoarei situații:</p> <p>Un membru al Consiliului Audiovizualului, la examinarea în ședința CA, în august 2019, a emisiunii „Vorbește Moldova” de la Prime TV cu titlul „Părinte, te iubesc!”, difuzată la 15 și 16 aprilie 2019 și referitoare la o fată de 14 ani rămasă însărcinată după ce a fost abuzată sexual de concubinul mamei sale, a spus: „Iată voi argumentați că această fată rămasă însărcinată nu ar fi trebuit adusă în studiu și interviu. În acest caz, putem fi învinuiți de încălcarea dreptului la libertatea de exprimare a copilului, a acestei fete”. A avut dreptate membrul CA? (<i>Link la procesul-verbal al ședinței – în Bibliografie</i>)</p> <p>Art. 19 – Statele-părți vor lua toate măsurile legislative, administrative, sociale și educative corespunzătoare, în vederea protejării copilului împotriva oricăror forme de violență, vătămare sau abuz, fizic sau mental, de abandon sau neglijență, de rele tratamente sau de exploatare, inclusiv abuz sexual, în timpul cât se află în îngrijirea părinților sau a unuia dintre ei, a reprezentantului ori reprezentanților legali sau a oricărei persoane căreia i-a fost încredințat.</p> <p>Art. 24 – Statele părți recunosc dreptul copilului de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate posibilă și de a beneficia de servicii medicale și de recuperare.</p> <p>Art. 28 – Dreptul la educație.</p> <p>Art. 32 – Dreptul copilului de a fi protejat împotriva exploatării economice și de a nu fi constrâns la vreo muncă ce comportă vreun risc potențial sau care este susceptibil să îi compromită educația ori să îi dăuneze sănătății sau dezvoltării sale fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Art. 34 – Statele părți se angajează să protejeze copilul contra oricărei forme de exploatare sexuală și de violență sexuală.</p> <p>Art. 37 – Statele părți vor veghea ca: a) nici un copil să nu fie supus la tortură, la pedepse sau la tratamente crude, inumane sau degradante. Pedepsa capitală sau închisoarea pe viață fără posibilitatea de a fi eliberat nu va fi pronunțată pentru infracțiunile comise de persoane sub vârsta de 18 ani;</p> <p>Art. 40 – Statele părți recunosc oricărui copil bănuit, acuzat sau cu privire la care s-a dovedit că a comis o încălcare a legii penale dreptul la un tratament conform cu simțul demnității și al valorii personale, care să întărească respectul său pentru drepturile omului și libertățile fundamentale ale altora și care să țină seama de vârsta sa, precum și de necesitatea de a facilita reintegrarea sa în societate și asumarea de către acesta a unui rol constructiv în societate.</p> <p>Codul Serviciilor Media Audiovizuale.</p> <p>Art. 15. Protecția minorilor.</p> <p>Televiziunile și posturile de radio sunt obligate să respecte „principiul interesului superior al minorului”:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Minorul are dreptul la protecția imaginii și a vieții sale private. 	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<ul style="list-style-type: none"> • La stabilirea condițiilor de participare a minorului la un program audiovizual se ia în considerare sensibilitatea și vulnerabilitatea specifice vârstei minorului, în general, precum și tipul de personalitate al acestuia, în particular. • Dreptul minorului la respectarea vieții private și la propria imagine prevalează în fața necesității de informare, inclusiv în cazul minorului aflat în situații dificile. • În cadrul programelor audiovizuale, minorul nu poate fi folosit sau expus de către părinți, rude, reprezentanți legali, avocați sau alte persoane responsabile de creșterea și îngrijirea acestuia, în scopul de a obține avantaje de orice tip sau de a influența deciziile autorităților publice. <p>Toate obligațiile televiziunilor și posturilor de radio referitoare la subiectele despre copii se conțin în Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat de CA la 30 decembrie 2019, la care face trimitere Codul Serviciilor Media Audiovizuale și în baza căruia sunt aplicate sancțiuni.</p> <p>Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat de CA la 30 decembrie 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • În cadrul programelor audiovizuale este interzisă difuzarea oricărui indiciu care ar putea duce la identificarea minorilor implicați în situații cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, abuz sexual, abuz fizic sau psihic, dispute familiale, sinucideri, consum de droguri, abuz de alcool etc.), inclusiv în calitate de victime sau martori; 	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<ul style="list-style-type: none"> • În cazul minorilor cu vârsta cuprinsă între 16 și 18 ani, aflați în diferite forme de detenție (reținut, arestat, deținut în penitenciar) sau care au calitatea procesuală de bănuțit, învinuit, inculpat sau condamnat pentru comiterea unor infracțiuni în cadrul unei urmăriri penale, fie în cazul minorilor victime sau martori ale abuzurilor fizice, psihice sau sexuale, aceștia pot apărea în programele audiovizuale dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: a) există acordul scris al minorului; b) existența prealabilă a consimțământului reprezentantului legal, în formă scrisă; c) asistarea pe parcursul transmisiei sau al înregistrării de către un părinte ori de către un alt reprezentant legal, respectiv de către avocat în cazul cercetării penale sau arestării. Minorul nu poate fi asistat de către părintele presupus autor al abuzului; d) au fost luate măsuri de protecție a identității minorului; e) interviul să fie realizat cu asistența psihologului pentru minori, în dependență de dezvoltarea și starea psiho-emoțională a minorului; • În situația în care minorul în vârstă de până la 18 ani a fost supus de către părinți ori reprezentanții legali la abuzuri fizice sau psihice, acesta poate fi interviuat cu protejarea identității, numai cu acceptul minorului, precum și cu acordul scris al părintelui care nu este presupusul autor al abuzului sau, după caz, al unei autorități responsabile cu protecția minorului și doar în prezența psihologului. • Furnizorii de servicii media audiovizuale nu pot difuza interviuri și declarații în care minorului îi sunt solicitate păreri referitoare la probleme intime de familie sau care îi depășesc puterea de judecată. 	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<ul style="list-style-type: none"> • Participarea minorului cu vârsta de până la 18 ani la programe audiovizuale, altele decât evenimentele culturale și competițiile sportive, este posibilă numai cu acceptul acestuia, precum și cu consimțământul scris al părinților sau, după caz, al reprezentantului legal; • Este interzisă, în cadrul programelor audiovizuale, difuzarea de imagini ori de fotografii ale corpului minorului decedat; • Nu pot fi difuzate reconstituiri de infracțiuni, abuzuri sau evenimente dramatice în care sunt folosiți minori; <p>EXEMPLU: „Vorbește Moldova”, din 15 și 16 iulie 2019 cu titlul „Părinte, te iubesc!” și „Vorbește Moldova” din 29 octombrie 2018 cu titlul „Cine a lăsat-o gravidă pe Mariana?” (linkuri – în Bibliografie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Furnizorii de servicii media sunt obligați să difuzeze în principalul buletin de știri din prime-time, precum și la buletinele de știri difuzate în următoarele 24 de ore imaginile și datele minorilor dispăruți, la solicitarea inspectoratelor de poliție; • În cadrul sistemului național de alertă/răpire/dispariție a minorului, furnizorii de servicii media audiovizuale sunt obligați să difuzeze, într-un interval de timp de la 3 până la 8 ore de la solicitarea autorităților în drept și în condițiile agreeate cu acestea, informațiile privind minorii răpiți sau dispăruți. 	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Legea cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației din 7 iulie 2013</p> <p>Art. 4 – Se interzice difuzarea informației ce conține date personale cu impact negativ asupra copiilor în cazurile în care:</p> <ul style="list-style-type: none"> • se dau publicității date cu caracter personal ale unui copil bănuțit, acuzat ori condamnat pentru săvârșirea unei infracțiuni sau contravenției, dacă acesta nu se ascunde de organele de drept ori de instanțele judecătorești, sau ale unui copil care este victima unei infracțiuni ori contravenției, ceea ce permite identificarea acestuia. <p>EXEMPLU de practică negativă, care va fi analizat împreună cu participanții: cazul băieților evadați din penitenciarul de la Goian, 5 mai 2021 (link – în Bibliografie);</p> <ul style="list-style-type: none"> • se dau publicității datele cu caracter personal ale unui copil care fie și-a provocat leziuni corporale ori a încercat să o facă, fie s-a sinucis ori a făcut o tentativă de sinucidere, ceea ce permite identificarea acestuia; • se prezintă fotografiile ale copiilor sau materiale video despre aceștia în contextul unor fenomene sociale negative, ceea ce permite identificarea copiilor. <p>EXPLICAȚIE: dacă, de exemplu, la difuzarea unui reportaj despre consumul de droguri pe ecran sunt proiectate imagini din stradă sau alte imagini luate în condiții neutre, dar plasate în context negativ, în care copiii pot fi identificați, acest lucru este ilegal.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<ul style="list-style-type: none"> informația respectivă jignește demnitatea copilului identificat și/sau lezează interesele sale superioare; orice indicii care ar putea duce la identificarea copiilor implicați în situații cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, abuz sexual, abuz fizic sau psihic, dispute familiale, sinucideri, consum de droguri, abuz de alcool etc.), inclusiv în calitate de victime sau martori. Fac excepție situațiile în care jurnalistul acționează cu acordul părinților (tutorilor, curatorilor) în interesul superior al copilului. <p>DISCUȚIE-FULGER pe marginea următoarei situații: O mamă vine la redacție și roagă jurnaliștii să realizeze un material despre copilul său, care suferă de o boală rară de piele, ce îi afectează și fața, și are nevoie de fonduri să-l trateze. Jurnaliștii acceptă să scrie, dar au o dilemă: să arate sau să nu arate în imagini fața (un pic desfigurată de boală a) copilului?</p> <ul style="list-style-type: none"> În cazul copiilor cu vârsta cuprinsă între 16 și 18 ani, aflați în diferite forme de detenție (reținut, arestat, deținut în penitenciar) sau care au calitatea procesuală de bănuțit, învinuit, inculpat sau condamnat pentru comiterea unor infracțiuni în cadrul unei urmăriri penale, fie în cazul copiilor victime sau martori ale abuzurilor fizice, psihice sau sexuale, aceștia pot apărea în programele audiovizuale dacă sînt îndeplinite cumulativ următoarele condiții: <ol style="list-style-type: none"> există acordul scris al copilului; au fost luate măsuri de protecție a identității copilului. 	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>EXEMPLU: ședința de judecată în care s-a dat un verdict pentru băieții acuzați de omorul unei adolescente la Strășeni, iunie 2017 (https://stiri.md/article/incidente/omorul-minorei-de-la-straseni-asiinii-au-fost-condamnati-intr-un-nou-dosar).</p> <p>Exercițiu 1: Depistarea greșelilor de abordare a tematicii copiilor în materiale jurnalistice. Vor fi analizate, pe grupuri, materialele: «Герой спас ребенка. Успеет ли он в следующий раз?», publicat de portalul Newsmd.md la 23 mai 2021, și „Lecții în libertate pentru șase deținuți minori, difuzat de TV Canal 2 la 17 decembrie 2014 (Materialele explicative necesare exercițiului – în Anexa 1).</p> <p>Exercițiu 2: Analiză și discuție comună asupra unui material video, realizat de jurnaliști, a cărui publicare a avut un impact negativ asupra unui copil („Ucigașii de îngeri” – https://www.youtube.com/watch?v=ilsQqGnyrjA&ab_channel=Jurnalul-CotidianNational).</p> <p>Acte normative care se aplică în regiunea transnistreană:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Act normativ local privind mijloacele de informare în masă; • Act normativ local privind protecția copiilor împotriva informației care le afectează sănătatea și dezvoltarea; • Act normativ local privind principalele garanții ale drepturilor copilului. 	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
<p>Sesiunea II.</p> <p>Relatările despre copii în situații cu conotație negativă: Obligațiile legale și deontologice ale jurnalistului</p> <p>11.45 – 13.00</p>	<p>Bliț-întrebare către participanți: ce este o situație cu conotație negativă?</p> <p>Elaborarea listei de situații, completarea acesteia de către trainer/traineră</p> <p>Situații cu conotație negativă: accidente, infracțiuni, abuz sexual, abuz fizic sau psihic, dispute familiale, sinucideri, consum de droguri, abuz de alcool etc.), inclusiv în calitate de victime sau martori. (Legea cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației).</p> <p>Potrivit Legii nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți:</p> <p><i>violență împotriva copilului</i> – forme de rele tratamente aplicate de către părinți/ reprezentanții legali/persoana în grija căreia se află copilul sau de către orice altă persoană, care produc vătămare actuală sau potențială asupra sănătății acestuia și îi pun în pericol viața, dezvoltarea, demnitatea sau moralitatea, care includ tipurile de violență definite în art. 2 din Legea nr. 45-XVI din 1 martie 2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie;</p> <p><i>neglijarea copilului</i> – omisiunea sau ignorarea voluntară sau involuntară a responsabilităților privind creșterea și educarea copilului, fapt care pune în pericol dezvoltarea lui fizică, mintală, spirituală, morală sau socială, integritatea lui corporală, sănătatea lui fizică sau psihică. Neglijarea poate lua următoarele forme:</p> <p>a) neglijare alimentară – privarea copilului de hrană sau malnutriția acestuia;</p>	<p>Prezentare ppt:</p> <p>Relatările despre copii în situații cu conotație negativă: obligațiile legale și deontologice ale jurnalistului;</p> <p>Bibliografie</p>

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>b) neglijare vestimentară – lipsa de îmbrăcăminte și/sau de încălțăminte, în special a celor necesare pentru perioada rece a anului;</p> <p>c) neglijare a igienei – nerespectarea normelor generale de igienă personală, condiții de locuit insalubre, care amenință viața sau sănătatea copilului;</p> <p>d) neglijare medicală – lipsa ori refuzul îngrijirilor medicale necesare pentru protecția vieții, integrității corporale și a sănătății copilului, neadresarea la medici în cazuri de urgență;</p> <p>e) neglijare educațională – refuzul încadrării copilului într-o instituție școlară, neșcolarizarea copilului;</p> <p>f) neglijare emoțională – ignorarea problemelor psihoemoționale ale copilului;</p> <p>g) neglijare în supraveghere – punerea sau lăsarea copilului în condiții ori circumstanțe în care lipsa de supraveghere poate conduce la îmbolnăvirea copilului, traumatismul copilului, exploatarea copilului sau decesul acestuia;</p> <p><i>pericol iminent</i> – circumstanțe care indică în mod cert asupra existenței elementelor constitutive ale unei infracțiuni contra vieții și/sau sănătății copilului și care au sau pot avea impact grav asupra integrității fizice și/sau psihice a acestuia.</p> <p>Codul Deontologic al Jurnalistului conține un capitol separat referitor la protecția copiilor. Articolul 3.16 al Codului menționează că jurnalistul tratează cu deosebită acuratețe informația colectată despre copii, asigurându-se că publicarea unei atare informații nu va avea consecințe negative (sentimente de frică, suferință etc.) asupra acestora.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Un alt articol – 3.17, spune că jurnalistul protejează identitatea copiilor implicați în evenimente cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, dispute familiale, sinucideri, violență și abuz de orice fel etc.), inclusiv ca martori. Înregistrările audio/video și fotografiile trebuie modificate, pentru protejarea identității copiilor. Fac excepție situațiile în care identificarea copiilor este de interes public și cele în care jurnalistul acționează în interesul superior al copilului, cu sau fără acordul părinților sau al tutorilor.</p> <p>În ce condiții jurnaliștii pot divulga identitatea copiilor care se află într-o situație cu conotație negativă?</p> <p>În toate cazurile, jurnalistul este obligat să respecte interesul superior al copilului: asigurarea condițiilor adecvate pentru creșterea și dezvoltarea armonioasă a copilului, ținând cont de particularitățile individuale ale personalității lui și de situația concretă în care acesta se află. (Legea Nr. 140 din 14-06-2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți)</p> <p>La excepții putem include cazurile când un copil a fost dat dispărut, a fost răpit sau se află în pericol iminent. De exemplu, cazul băiatului din Hâncești, care a dispărut, după care a fost găsit decedat în toaleta din curtea casei. Identitatea copilului a fost divulgată la momentul când s-a anunțat dispariția acestuia. Beniamin, un copil de 6 ani, a fost dat dispărut la data de 26 mai 2020. Joi, 28 mai, trupul neînsuflețit al copilului a fost găsit în veceul din curtea casei părintești.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Detalii aici: https://protv.md/actualitate/imagini-de-la-fata-locului-unde-copilul-de-6-ani-a-fost-gasit-fara-suflare-in-curtea-casei-video---2529728.html</p> <p>De asemenea, fac excepție cazurile când jurnalistul acționează, cu acordul părinților sau tutorilor, în interesul superior al copilului. Atenție, însă – uneori părinții pot să nu-și dea seama că, divulgând identitatea copilului, îi pot face rău, adică îl pot expune la discriminare sau la noi abuzuri. Astfel, jurnaliștii au obligația să analizeze urmările care pot surveni în urma divulgării identității.</p> <p>Ce date divulgăm ca să nu dăunăm copilului?</p> <p>Protecția identității copilului înseamnă să nu prezentăm public numele, prenumele copilului sau ale părinților, numele localității în care aceștia se află, adresa domiciliului. Jurnaliștii au obligația să trateze cu mare atenție și alte detalii, precum vârsta copilului, clasa/școala în care învață, numărul de copii în familie, gradul de rudenie cu alte persoane din sat/oraș. Aceste detalii, de rând cu indicarea denumirii localității, pot duce ușor la identificarea copilului. Ar trebui să ne asigurăm, de asemenea, că nu expunem copilul dacă arătăm casa sau comunitatea în care acesta locuiește.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Cum protejăm identitatea copilului, victimă sau martor la o infracțiune/ abuz/ caz de violență?</p> <p>Pentru a proteja eficient identitatea unui copil victimă/martor la o infracțiune, jurnaliștii vor recurge la anonimizare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înlocuirea numelui cu inițiale sau cu un nume fictiv (cu mențiunea că acela nu este numele real al copilului); • Blurarea/pixelarea chipului; • Filmarea/fotografierea în contre-jour; • Filmarea din spate sau a mâinilor. <p>Toleranță și nediscriminare</p> <p>Naționalitatea, statutul de persoană cu dizabilități, sau de persoană HIV pozitivă, oricare alt statut social/criteriu, vor fi menționate în materialele de presă doar dacă sunt relevante pentru textul articolului sau relatării.</p> <p>În unele cazuri, jurnaliștii prezintă în mod nejustificat profilul social al familiei. Astfel, la nivel de percepție publică se creează falsa impresie că situațiile de violență, accidente casnice soldate cu moartea copilului sau alte situații cu conotație negativă se întâmplă doar în familiile sărace, unde părinții sunt consumatori de alcool sau se confruntă cu alt gen de probleme. Or, de fapt, violența și accidente casnice nu aleg statutul social și se pot întâmpla și în familii cu venituri mari. La fel, asemenea relatări contribuie la perpetuarea stereotipurilor, normelor sociale negative etc.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>În cazul familiei copilului din Ungheni, găsit înecat în curtea inundată a casei, unii jurnaliști au prezentat cu lux de amănunte toate detaliile pe care au reușit să le afle – că familia se află la evidența asistentului social din comunitate, că tatăl minorului era agresor familial și aplica violența fizică asupra mamei și a soției sale. Potrivit poliției, copilul se juca în gospodărie, timp în care mama se ocupa de treburile casei. Aceasta l-ar fi lăsat singur pe o perioadă scurtă de timp, iar când s-a întors copilul deja nu era. Din cauza creșterii nivelului apei în râul Prut, grădina a fost inundată, iar corpul neînsuflețit al copilului a fost depistat în apele revărsate în gospodărie.</p> <p>Detalii aici: https://protv.md/actualitate/tragedie-la-ungheni-un-copil-de-2-ani-a-murit-inecat-in-gradina-inundata-din-curtea-sa-video--2533608.html</p> <p>Și în acest context, profilul social al familiei este irelevant, atâta timp cât accidentele casnice cu implicarea copiilor se întâmplă și în familii fără astfel de probleme.</p> <p>Analiza materialului «В Тирасполе на базе школы №7 идёт набор в коррекционный класс» (https://www.youtube.com/watch?v=5ACu4fDkyxk)</p> <p>Analiza materialului: „Bărbatul care a violat fetița de 4 ani, închis pe viață” (https://stiri.md/article/incidente/barbatul-care-a-violat-fetitza-de-4-ani-inchis-pe-viatza)</p> <p>Ce terminologie utilizăm?</p> <p>Ghidul de stil cu norme etice pentru jurnaliști oferă o perspectivă clară în domeniul terminologiei pe care o vor utiliza reprezentanții mass-media în raport cu copiii.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Deci, pentru a scrie despre copii, vor fi folosite cuvinte neutre, ce încurajează dezvoltarea și independența copiilor – „copil”, „adolescent/ă”, „tânăr/ă”, „elev/ă”, nu „micuț”, nu „copilaș”, nu „pici”.</p> <p>Copiii nu sunt „minori”. În limbajul curent, acest cuvânt are o conotație negativă: numaidecât unei minore i s-a întâmplat ceva rău sau un minor a comis un delict. Simpla menționare a comisiilor pentru minori sau a inspectoratelor pentru minori creează deja un context negativ și o atitudine negativă.</p> <p>Prezumția nevinovăției</p> <p>Un alt aspect care trebuie tratat cu acuratețe este prezumția nevinovăției. Conform Constituției Republicii Moldova, orice persoană este considerată nevinovată până în momentul în care vinovăția sa este confirmată printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă. Astfel, nu vom numi „abuzator” sau „violator” pe cineva despre care se presupune că ar fi comis un abuz sexual. Vom folosi terminologia juridică adecvată situației. Dacă persoana e sub anchetă, va fi numită, în funcție de situație, bănuit/ă, acuzat/ă, inculpat/ă, condamnat/ă. Dacă nu suntem siguri/e de statutul procesual al acesteia, vom preciza acest fapt apelând la serviciul de presă al instituției corespunzătoare (poliție, procuratură etc.)</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Senzaționalul în materialele despre copii</p> <p>Senzaționalul nu are ce căuta în materialele despre copiii în situație cu conotație negativă. Cu regret, acesta mai continuă să fie utilizat de unii jurnaliști, în goana după vizualizări.</p> <p>De exemplu, unul dintre portalurile de știri a publicat un material bazat pe zvonuri culese de pe rețelele de socializare despre femeia care și-a abandonat pruncul nou-născut într-o vie. Chiar dacă știrea se bazează pe declarațiile poliției care dezmente aceste zvonuri, latura senzaționalului este exploatată în titlu: <u>„Mai are mulți copii îngropați”. Poliția, despre zvonurile privind mama care și-a abandonat un prunc în vie la Nisporeni.</u></p> <p>Lucru în grup: viziunea unor materiale video despre copii și analiza erorilor admise de reporteri: 1. Reportaj Moldova 1 despre un centru de plasament https://www.youtube.com/watch?v=ZSUy15LtAXs; 2. Reportaj Canal Regional „Și-a bătut copilul și l-a închis în beci” https://www.youtube.com/watch?v=SZ92a9p0lic</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
<p>Sesiunea III:</p> <p>Reguli generale pentru realizarea interviurilor cu copiii</p> <p>14.00 – 15.45</p>	<p>Bliț-întrebare către participanți: când solicită jurnaliștii opinia copiilor în materialele de presă?</p> <p>În general, specialiștii recomandă evitarea interviuării copiilor victime sau martori la abuzuri, din mai multe motive. În primul rând, atunci când relatează detaliile abuzului, copilul re trăiește trauma psihică, act numit de specialiști revictimizare. Un alt motiv este că, dacă vorbește cu jurnaliștii și oferă detalii, copilul ar putea fi hărțuit, mai târziu, de abuzator. Nu merită trecut cu vederea nici faptul că, sub presiunea stresului la care este expus, copilul ar putea oferi informații inexacte sau care îi depășesc capacitatea de înțelegere. Soluția este să vorbim cu un adult care cunoaște cazul îndeaproape – primar, asistent social, polițist, medic, profesor, unul dintre părinți etc.</p> <p>Potrivit Convenției privind Drepturile Copilului, libertatea de exprimare a copilului trebuie să fie realizată doar în interesul lui superior și fără a încălca drepturile altora. Potrivit Ghidului de bune practici pentru mass-media „Violența împotriva copiilor: ce și cum relatăm”, editat de UNICEF, în unele cazuri interviurile cu copiii sunt o oportunitate de a le face vocea auzită: cuvintele spuse de copii sunt credibile pentru public; copiii povestesc lucruri proaspete și interesante; copiii oferă o perspectivă asupra realității diferită de cea a adulților. Unele subiecte – precum educația, jocul – afectează mai mult copiii decât adulții, iată de ce ei trebuie să spună ce cred despre acestea.</p>	<p>Bibliografie</p>

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Un interviu îi oferă copilului sentimentul propriei valori, sporindu-i încrederea în propriile forțe și abilități.</p> <p>Copilul are dreptul să știe, iar jurnalistul este obligat să îl informeze despre: Scopul interviului; Unde va fi difuzat, în ce ziar, la ce post de radio sau televiziune; Despre ce vor vorbi în timpul interviului; Care va fi rezultatul interviului, ce ar putea urma după interviu; Dreptul la confidențialitate.</p> <p>Niciodată nu vom încuraja fals (cu scop ascuns) un copil. Nu vom promite ceea ce nu vom fi în stare să-i oferim (de exemplu, să-i găsiți un membru al familiei sau să îi ajutați pe părinții lui să își găsească un loc de muncă).</p> <p>Jurnaliștii trebuie să mențină profesionalismul, dar și să încerce să fie prietenoși atunci când fac un interviu cu un copil. Nu ar trebui să arate emoții precum dezaprobarea sau surpriza, oricât de șocant este ceea ce aude. Jurnalistul nu va judeca/acuza copilul și nu va încerca să îl influențeze. La fel, nu va schimba ceea ce spune copilul, de exemplu pentru a îmbunătăți gramatica sau pentru a adăuga detalii.</p> <p>În cadrul interviului, jurnaliștii vor adapta abordarea și limbajul la vârsta copiilor cu care discută; vor vorbi suficient de clar încât copiii să poată auzi/înțelege; vor asculta cu atenție. Discuția cu un copil poate fi începută cu un subiect prietenos, pentru a face copiii să se simtă în largul lor. Pe parcursul discuției, jurnalistul va rămâne calm și răbdător, nu va ridica vocea la copii și nu îi va grăbi. La fel, vor fi oferite pauze pentru copii, dacă acest lucru este necesar.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Pentru ca interviul să nu fie o experiență traumatizantă pentru copil, jurnalistul va cere permisiunea persoanei responsabile de copil (părinte, tutore); va intervieva copilul în prezența unui adult în care el are încredere.</p> <p>Jurnalistul va obține permisiunea copilului și a tutorelui acestuia pentru toate interviurile, înregistrările video și, dacă este posibil, pentru fotografiile documentare. Când este posibil și adecvat, această permisiune ar trebui să fie dată în scris. Permisivitatea trebuie obținută fără a constrânge în vreun fel copilul și tutorele său și trebuie să fie o dovadă a faptului că aceștia au înțeles că fac parte dintr-o relatare care ar putea fi diseminată la nivel local/național.</p> <p>Totodată, jurnalistul va urmări starea psihologică a copilului pe toată durata interviului și va renunța la interviu, dacă retrăirea traumei îl face pe copil să sufere.</p> <p>Interviul trebuie întrerupt imediat dacă devine prea dureros din punct de vedere emoțional pentru copil, atunci când: Copilul începe să plângă; Își frământă sau îi tremură mâinile; Își acoperă gura și fața cu palmele; Transpiră; Evită privirea în timpul discursului; Se joacă nervos cu obiecte mici.</p> <p>Analiza materialului „Nu a mai suportat maltratarea”, difuzat de Canal 3 https://www.canal3.md/ro/nu-mai-suportat-maltratarea_33862.html</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
<p>Sesiunea IV.</p> <p>Subiectele ce se referă la adulți care pot afecta copiii. Rețelele sociale ca sursă pentru jurnaliști</p>	<p>Introducere-explicație a trainerului: Subiectele ce se referă la adulți care pot afecta copiii</p> <p>Să nu uităm că situațiile referitoare la copii sunt strâns legate de noțiunea de familie. Un copil, de regulă, face parte dintr-o familie. Respectiv, multe din informațiile referitoare la familii, la adulți, îi pot afecta pe copii. Pentru a minimaliza eventualele efecte negative asupra copiilor e bine să meditam și asupra modului cum reflectăm subiectele despre adulți.</p> <p>Exercițiu 1. Analiza a două (sau trei, în funcție de timpul disponibil) materiale jurnalistic:</p> <p>1. Reportajul video „Și-a abandonat pruncul în câmp”, publicat de Echipa.md la 7 iulie 2020, http://echipa.md/2020/07/07/foto-bebelus-gasit-abandonat-in-vie-politistii-i-au-gasit-o-alta-femeie-care-sa-l-alapteze/</p> <p>2. Articolul „Patru bărbați stabiliți la Londra, care ar fi moldoveni, condamnați la ani grei de închisoare pentru viol”, publicat de Unimedia.info la 21 mai 2021, https://unimedia.info/ro/news/6e6f37367913a82a/patru-barbati-stabiliti-la-londra-care-ar-fi-moldoveni-condamnati-la-ani-grei-de-inchisoare-pentru-viol.html</p> <p>3. Reportajul „Nu mai pot să-mi cresc copiii”, difuzat de Impact TV la 24 noiembrie 2017, https://www.facebook.com/watch/?v=330415254033957</p>	<p>Anexa 2:</p> <p>Exercițiu 1.</p> <p>Sesiunea IV.</p> <p>Analiza a două materiale jurnalistic</p>

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Scurtă prezentare făcută de trainer: Rețelele sociale ca sursă pentru jurnaliști</p> <p>A devenit o practică obișnuită ca utilizatorii de rețele sociale să plaseze video sau fotografii cu scene surprinse în stradă sau în alte locuri care, în opinia lor, conțin anumite informații ce merită plasate pe Internet și comunicate altora. Nu întotdeauna aceste informații sunt cu adevărat de interes public, unele fiind chiar incidente minore, particulare, care nu vorbesc despre fenomene sau probleme sociale. În unele cazuri, se urmărește distrarea publicului, în altele – comunicarea despre o nedreptate. Prin aceste informații, chiar și când sunt publicate cu intenții bune, cum ar fi de a ajuta, de a impulsiona avansarea unei anchete, unii utilizatori încalcă anumite drepturi ale persoanelor și nu își dau seama de consecințele pe care le pot avea, în timp, asupra protagoniștilor, astfel de expuneri.</p> <p>Exercițiu 2. Folosirea rețelelor sociale ca sursă pentru jurnaliști/jurnaliste. Materiale de analizat:</p> <p>1. Știrea „Un băiat a alergat în galoși 11.7 km la un maraton”, publicată la 20 februarie 2021 de către Știri.md, https://stiri.md/article/sport/video-emotionant-un-baiat-a-alergat-in-galosi-11-7-km-la-un-maraton</p> <p>2. Știrea „Imagini ce lasă fără cuvinte: Un copil, filmat cum fumează și injură”, publicată la 8 mai 2021 de Echipa.md. https://echipa.md/2021/05/08/video-imagini-ce-lasa-fara-cuvinte-un-copil-filmat-cum-fumeaza-si-injura/</p>	<p>Anexa 3.</p> <p>Exercițiu 2.</p> <p>Sesiunea IV.</p> <p>Folosirea rețelelor sociale ca sursă pentru jurnaliști/jurnaliste</p> <p>Anexa 4.</p> <p>Pliant „Cum folosim informația de pe rețelele sociale în scop jurnalistic?”</p>

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Regulile de preluare a informației de pe <i>social media</i> sau de la martori, explicate de trainer după realizarea exercițiului:</p> <p>Utilizatorii de rețele nu au obligații profesionale de a verifica informațiile sau a proteja datele personale, așa cum au jurnaliștii. Respectiv, dacă un/o jurnalist/ă vede un astfel de video sau fotografie și decide că informația conținută este de interes public și, respectiv, merită să facă din ea un material jurnalistic, are de respectat următoarele reguli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Va verifica autenticitatea video-ului sau fotografiei • Va verifica dacă există sau nu contradicții între informația de context (legenda) și ce se arată în imagini • Va cere permisiunea autorului să preia video-ul sau fotografia • Dacă imaginile includ copii, se va asigura că are voie (de la părinți sau persoanele responsabile) să le publice. Jurnalistul va face tot posibilul ca permisiunea să fie fixată în scris – prin email sau mesaje pe alte platforme electronice. • Se va asigura că publicarea nu dăunează intereselor copilului • Va anticipa eventualele efecte negative asupra copiilor și adulților care apar în imagini și se va asigura că nu contribuie la acestea • Faptul că imaginile au fost publicate pe <i>social media</i> sau în altă parte pe Internet nu dă dreptul absolut nimănui de a prelua imaginile și a le publica • Jurnalistul/a răspunde pentru propriul material și nu poate pasa responsabilitatea, pentru eventuale greșeli, pe autorul imaginilor de pe <i>social media</i> sau pe o altă media care a republicat imaginile preluate de pe rețele 	

ZIUA II

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
<p>9.00 – 9.30</p> <p>Introducere</p>	<p>Schimb de opinii asupra primei zile de training. Prezentarea obiectivelor celei de-a doua zile de training. Exercițiu de „ice breacking”.</p> <p>Exercițiu de recapitulare a primei zile:</p> <p>Analiza, cu întreg grupul, a postării făcute de Poliția de Frontieră pe Facebook la 2 iunie 2021, cu următorul conținut: „Solidaritate și grijă față de familia polițistului de frontieră răposat Sergiu Bostan. În continuare, polițiștii de frontieră se mobilizează pentru a ajuta cei trei copii ai familiei Bostan, rămași fără tată în urma unui cumplit accident rutier. De Ziua Internațională a Copiilor, conducerea Poliției de Frontieră a mers în vizită și personal a dat asigurări familiei de toată susținerea necesară în creșterea și educarea micuților. Lucruri pentru utilități casnice și dulciuri pentru copii, toate fiind oferite la inițiativa și cu suportul angajaților sediului central al IGPF, dar și ai Direcției regionale Centru”. Textul este însoțit de 4 fotografii în care fețele copiilor sunt blurate, iar a mamei – nu. https://www.facebook.com/border.gov.md/photos/pcb.3964624046966433/3964610613634443</p> <p>Întrebare: Care sunt aspectele pozitive și negative ale acestei postări? Discuții.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
<p>Sesiunea I:</p> <p>Cunoștințe generale privind mecanismele de intervenție existente în Republica Moldova în cazul copiilor abuzați (sau ajunși în orice fel de situație cu conotație negativă)</p> <p>9.30 – 10.45</p>	<p>Introducere-argumentare făcută de trainer/traineră:</p> <p>În special în cazurile în care află despre abuzuri asupra copiilor, sinucideri sau tentative de suicid, sarcini premature sau alte situații cu conotație negativă, jurnaliștii care vor să realizeze reportaje la fața locului comit greșeli încă la etapa de documentare a subiectului. Astfel, odată ajunși în localitățile respective, se întâmplă ca reporterii să intervieveze persoane care nu au capacitatea să se pronunțe asupra subiectului – vecini, oameni întâlniți întâmplător pe stradă, iar întrebările puse și, respectiv, răspunsurile, pot leza demnitatea familiei și a copilului și afecta interesul superior al copilului. Din această sesiune participanții vor afla cine anume este responsabil, după părinți, să răspundă la întrebări în subiecte concrete ce vizează copii concreți.</p> <p>Astfel, există prevederi legale care stabilesc clar responsabilitățile autorităților:</p> <p>Legea nr. 140 din 14-06-2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți (art 3) și Hotărârea Nr. 270 din 08-04-2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului (https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=18619&lang=ro)</p>	<p>LEGE Nr. 140 din 14-06-2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți</p> <p>Anexa 5.</p> <p>Pliant 2.</p> <p>Când realizăm un subiect despre copiii supuși abuzului</p>

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>prevăd că:</p> <ul style="list-style-type: none"> • autoritatea centrală pentru protecția copilului este Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale. Ministerul este abilitat să elaboreze, să promoveze și să monitorizeze realizarea politicii statului în domeniul protecției copilului; • autoritate tutelară locală – primarii de sate (comune) și de orașe; • autoritate tutelară teritorială – secțiile/direcțiile asistență socială și protecție a familiei/Direcția municipală pentru protecția copilului Chișinău. <p>În municipiile Bălți și Chișinău, autoritățile tutelare teritoriale exercită și atribuțiile de autoritate tutelară locală, cu excepția unităților administrativ-teritoriale autonome din componența acestora, în cadrul cărora atribuțiile de autoritate tutelară locală sînt exercitate de primarii unităților administrativ-teritoriale respective.</p> <p>EXPLICAȚIE făcută de trainer: De exemplu, în cazurile în care scriu despre un copil luat dintr-o familie unde se consideră că nu era în siguranță și dus la un centru de plasament, jurnalistul va intervieva primarul din localitate, care este autoritatea tutelară împuternicită să gestioneze tot procesul în astfel de cazuri. La fel și în cazurile de neglijare repetată, violență, neglijență, exploatare, trafic a copilului, responsabilitatea aparține primarului, asistentului social, dar și întregii echipe multidisciplinare (care poate include polițistul, profesori, medici, asistentul social, specialistul în protecția copilului), care trebuie întrebați cum s-au implicat ca să asigure protecția copilului.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
<p>Exercițiu</p> <p>10.45 – 11.30</p>	<p>În cazul în care a avut loc un viol asupra unui copil, jurnalistul, ca să-și facă subiectul, va trebui să vorbească cu primarul, asistentul social, membrii echipei multidisciplinare, iar accentele ar trebui puse pe felul în care va fi asigurată protecția și reabilitarea copilului.</p> <p>Același document legislativ definește noțiunea de <i>reprezentant legal al copilului</i> – părintele sau persoana desemnată, conform legii, să apere drepturile și interesele copilului.</p> <p>Echipă multidisciplinară – grup convocat de specialistul în protecția drepturilor copilului sau, în lipsa acestuia, de către asistentul social comunitar, compus din profesioniști din diferite domenii, cu atribuții în protecția copilului, care colaborează în scopul prevenirii și/sau soluționării cazurilor copiilor aflați în situații de risc. De regulă, din echipa multidisciplinară fac parte: primarul, asistentul social, polițistul, reprezentanți ai instituțiilor de învățământ, instituțiilor medicale etc.</p> <p>Cadrul general de activitate al autorităților tutelare</p> <p>(1) Autoritățile tutelare trebuie să întreprindă toate măsurile necesare pentru asistența și suportul copiilor și al familiilor acestora în scopul prevenirii separării copilului de mediul familial sau, după caz, în scopul (re)integrării acestuia în familie.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>(2) Plasamentul copilului poate fi dispus de autoritățile tutelare numai în cazul în care, în urma evaluărilor, se constată că menținerea copilului alături de părinți nu este posibilă sau contravine interesului superior al acestuia.</p> <p>(3) În cazul separării copilului de familie, autoritatea tutelară teritorială va dispune plasamentul copilului ținând cont de prioritatea plasamentului sub tutelă în familia extinsă față de celelalte tipuri de plasament, iar în cazul în care acest lucru este imposibil, de prioritatea plasamentului în serviciile de tip familial față de serviciile de tip rezidențial.</p> <p>Primarul: coordonează examinarea sesizărilor privind încălcarea drepturilor copilului; asigură evaluarea familiilor cu copii aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți; asigură luarea copilului de la părinți sau de la persoanele în grija cărora se află acesta în cazul existenței unui pericol iminent pentru viața sau sănătatea lui; asigură plasamentul de urgență al copiilor separați de părinți; asigură instituirea tutelei/curatelei asupra copiilor ai căror părinți sunt plecați peste hotare; participă la procedura de luare a copilului de la părinți; coordonează procesul de monitorizare a situației familiilor cu copii aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Obligațiile comunicatorilor și administrațiilor instituțiilor de stat care gestionează cazuri cu implicarea copiilor</p> <p>Introducere-argumentare făcută de trainer/traineră:</p> <p>Atunci când se află în spital, la școală, în custodia poliției sau în locurile de detenție, de comunicarea copilului cu lumea exterioară, inclusiv cu jurnaliștii, dar și de furnizarea informațiilor despre copil sunt responsabile aceste instituții. Respectiv, jurnaliștii pot intra pe teritoriul unei școli sau unui spital numai cu acordul directorilor acestor instituții, care, la rândul lor, au obligații cum să gestioneze astfel de situații, stabilite în regulamente instituționale și politica de protecție a copilului. Este important să cunoaștem cel puțin câteva din prevederile acestor regulamente interne, aprobate prin ordinile ministerelor Educației, Sănătății și de Interne.</p> <p>Aceste regulamente „privind comunicarea despre copiii în situații cu conotație negativă” au fost elaborate în anul 2014 de către API cu sprijinul UNICEF și sunt obligatorii pentru instituțiile subordonate Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Regulamentul MAI, prevede, între altele:</p> <p>Protecția copilului aflat temporar în custodia poliției</p> <p>1. Reieșind din art. 4 (3) din Legea nr. 30 din 07.03.2013 cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației, reprezentanții subdiviziunilor MAI vor permite accesul presei, în cazul în care acesta va fi solicitat, la copiii reținuți și aflați în custodia poliției doar după ce copilul va fi întrebat dacă acceptă să fie intervievat.</p> <p>2. Acordul copilului va fi consemnat în scris.</p> <p>3. Jurnalistul va semna o solicitare privind interviuarea copilului și un angajament scris că în timpul difuzării informației va lua toate măsurile pentru protejarea identității copilului, așa cum decurge din Legea cu privire la protejarea copilului de impactul negativ al informației și din Codul Serviciilor Media Audiovizuale.</p> <p>6. Imaginile video filmate de Direcția comunicare sau alte subdiviziuni ale MAI și fotografiile în care apar copiii-victime ale abuzurilor, copiii-martori sau copiii acuzați de comiterea unor infracțiuni vor fi prelucrate obligatoriu astfel încât să fie ascunse detaliile care vor conduce la identificarea copilului – prin blurarea feței și modificarea vocii atât ale copilului, cât și ale adulților din anturajul acestuia, pentru ca prin intermediul acestor adulți să nu fie identificați copiii.</p> <p>Regulamentul MECC prevede:</p> <p>14. Reprezentanții mass-media vor putea fotografia și realiza înregistrări audio și video cu elevii și profesorii în instituțiile de învățământ preuniversitar după o coordonare prealabilă cu personalul de conducere al instituțiilor de învățământ.</p>	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>15. La solicitarea reprezentanților mass-media, directorii instituțiilor de învățământ și personalul didactic vor confirma sau infirma, după caz, existența unor situații cu conotație negativă în care sunt implicați copii, fără a oferi date cu caracter personal sau detalii care ar putea conduce la identificarea copiilor;</p> <p>Exercițiu în două grupuri. Analiza următorului material:</p> <p>Reportaj „Curierul de Hâncești”: Femeia din s. Chetroseni, com. Mirești, care și-a abandonat nou-născutul într-o viță de vie, s-a reîntors acasă cu copilul de la Centrul Mamei și Copilului https://www.facebook.com/Curierul.de.Hincesti/posts/3114063211993286</p> <p>Grupurile vor avea de răspuns, cu expunerea tezelor pe flipchart, la întrebarea: ce întrebări adresăm responsabililor de respectarea drepturilor copilului la nivel local, raional, național? Cum ați fi realizat acest subiect?</p>	
<p>Invitat: un reprezentat al Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC)</p> <p>11.45 – 13.00</p>	<p>Invitat: un reprezentat al Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii (CNPAC)</p> <p>Trainerul va coordona cu invitatul/a conținutul intervenției. În cadrul acestei sesiuni, invitatul/a ar trebui să abordeze următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să prezinte cazuri în care copiii au avut de suferit în urma reflectării greșite în presă a cazurilor de abuz prin care au trecut • Să prezinte cazuri de conlucrare cu presa, care au rezultat în materiale de presă bine făcute, recomandate drept modele de către specialiștii în protecția copilului • Eventual, să prezinte exemple din alte state de bune practici în realizarea subiectelor despre copii, inclusiv despre abuzuri 	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
<p>Sesiunea II.</p> <p>Abordarea centrată pe drepturile copilului: cum o asigurăm?</p> <p>14.00 – 15.00</p>	<p>Bliț-întrebare: în ce context abordează presa tema copiilor – pozitiv, negativ?</p> <p>Instituțiile mass-media pot identifica abordări originale a subiectelor despre copii. Fiecare al cincilea locuitor al Moldovei este un copil, astfel, copiii, problemele și realizările acestora ar trebui să ocupe spații importante în buletinele de știri/materialele de presă.</p> <p>Iată o listă scurtă cu subiecte vizând situația copiilor din R. Moldova, care ne ajută să oferim mai mult spațiu copiilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> Copiii și familia: „singur acasă”; Copiii și munca; Copiii și educația; Copiii cu dizabilități; Sănătatea și bunăstarea copiilor; Copiii din instituțiile rezidențiale; Copiii în conflict cu legea; Violența împotriva copiilor; Participarea copiilor; Responsabilitățile guvernului, autorităților locale și ale adulților pentru situația copiilor etc. 	<p>Ghid de stil cu norme etice</p>

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Exercițiu practic: Participanții, împărțiți în trei grupuri, vor identifica propriile subiecte, pornind de la lista enumerată și vor face planul articolului, indicând și sursele pe care le vor folosi/contacta.</p> <p>Datele statistice despre copii:</p> <p>Pentru a fi relevante, cifrele au nevoie de context.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Datele statistice referitoare la copii trebuie prezentate în comparație, astfel ca cititorul să poată înțelege amploarea unui fenomen sau altul. • “De la începutul anului 2010, peste 30 de minore din diferite zone ale RM au devenit mămici (E ca și cum o clasă întreagă de fete ar fi însărcinate). • După ce și-a ucis părinții, Ilie va petrece următorii 10 ani după gratii: (Cînd va ieși la libertate, el va avea deja 26 de ani. Dacă nu ar fi ajuns la închisoare, ar fi absolvit deja facultatea și ar fi muncit deja al treilea an). • La 1 ianuarie 2018, numărul copiilor în Republica Moldova a constituit 676,0 mii / (Fiecare al cincilea locuitor al țării noastre este un copil/persoană până la 18 ani). • În ultimii zece ani, populația Moldovei a scăzut în medie cu 8000 de persoane anual, ceea ce constituie echivalentul a șase sate cu 1,3 mii locuitori fiecare. 	

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	CONȚINUT	RESURSE TRAINER
	<p>Surse pentru datele statistice despre copii :</p> <p>Vor fi prezentate mai multe materiale/studii de pe pagina UNICEF Moldova, CNPAC, OMS, Biroul Național de Statistică, Ministerele de resort, Consiliul Europei, studii ale ONG-urilor specializate în protecția drepturilor copiilor etc.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Analiza sărăciei monetare și a bunăstării gospodăriilor cu copii din 2019 pe baza rezultatelor Cercetării Bugetelor Gospodăriilor Casnice din 2019 în Moldova” https://www.unicef.org/moldova/rapoarte/analiza-s%C4%83r%C4%83ciei-moneta-re-%C8%99i-bun%C4%83st%C4%83rii-gospod%C4%83riilor-cu-copii-din-2019 • „Copiii Moldovei”. Publicație statistică, ediții anuale https://www.unicef.org/moldova/rapoarte/copiii-moldovei-0 • „Bullying-ul în rândul adolescenților din Republica Moldova”, Raport UNICEF https://www.unicef.org/moldova/rapoarte/bullying-ul-%C3%AEn-r%C3%A2ndul-adolescen%C8%9Bilor-din-republica-moldova • „Evaluarea eficienței și eficacității mecanismelor de cooperare intersectorială în domeniul protecției” https://www.unicef.org/moldova/rapoarte/evaluarea-eficien%C8%9Bei-%C8%99i-eficacit%C4%83%C8%9Bii-mecanismelor-de-cooperare-intersectorial%C4%83-%C3%AEn-domeniul • Analiza știrii: „60% dintre ruși aprobă bătaia aplicată copiilor”, Agora.md, 1 iunie 2021 https://agora.md/stiri/88773/60-dintre-rusi-aproba-bataia-aplicata-copiilor 	
<p>Lucrul în grupuri</p> <p>15.00 – 16.00</p> <p>Încheierea trainingului</p> <p>16.15 – 17.00</p>	<p>Lucrul în grupuri: identificarea unui subiect inedit despre copii, a surselor pentru realizarea acestui subiect jurnalistic, descrierea aspectelor care vor fi abordate.</p> <p>Încheierea trainingului: concluzii, comentarii din partea participanților și a trainerului. Completarea chestionarelor de evaluare.</p>	

Anexa 1. Exercițiu 1.

Sesiunea I.

Depistarea greșelilor de abordare a tematicii copiilor în materiale jurnalistice publicate

Sarcină pentru trainer:

Împărțiți participanții în două grupuri.

Grupul nr. 1: Va avea de analizat articolul «Герой спас ребенка. Успеет ли он в следующий раз?», publicat de portalul Newsmd.md la 23 mai 2021 și preluat de alte media, în baza întrebărilor din Sarcina pentru grupul 1. După prezentarea rezultatelor, demonstrați participanților cum a fost publicat același articol de către portalul Kp.md (o captură a articolului găsiți în anexă) și discutați împreună acest mod de prezentare.

Grupul nr. 2: Va avea de analizat, prin prisma cunoștințelor acumulate în cadrul prezentării, reportajul difuzat la 17 decembrie 2014 de către postul TV Canal 2, cu titlul „**Leții în libertate pentru șase deținuți minori**” (link – în Bibliografie) și va răspunde la întrebările din Sarcina pentru grupul 2. La prezentarea răspunsurilor explicați greșelile comise și discutați împreună cum ar fi procedat fiecare, ca jurnalist, la realizarea unui astfel de reportaj.

Sarcină pentru grupul nr. 1:

Citiți cu atenție articolul anexat cu titlul **«Герой спас ребенка. Успеет ли он в следующий раз?»** și răspundeți la următoarele întrebări, schițând răspunsurile pe o coală de flipchart:

1. Ce problemă a abordat autorul?
2. Ce scop a urmărit autorul?
3. Cum credeți, autorul a cerut permisiunea părintelui să facă fotografia care a fost alăturată articolului?
4. Ce impact credeți că va avea asupra copilului publicarea acestui text și a imaginii alăturate? Oferiți un răspuns structurat pe teze însoțite de argumente, după structura:
 - Va avea un impact pozitiv deoarece:
 - Va avea un impact negativ deoarece:
 - Nu va avea nici un impact deoarece:

Sarcină pentru grupul nr. 2:

Priviți cu atenție reportajul **„Lecții în libertate pentru șase deținuți minori”** și răspundeți la următoarele întrebări, schițând răspunsurile pe o coală de flipchart:

1. Ce condiții ar fi trebuit îndeplinite înainte de a-i filma pe deținuții minori?
2. Au fost îndeplinite aceste condiții? Dacă da, argumentați. Dacă nu, argumentați.
3. Ce s-a urmărit prin realizarea și difuzarea acestui reportaj?
4. Ce impresie generală v-a lăsat acest reportaj?

Articol de analizat pentru grupul 1:

Вчера вечером на озере Валя Морилор произошел драматичный инцидент.

Озеро имеет несколько секторов, первый из них, у лестницы, куда вливаются ручьи, отделен от главного водоема перемычкой. Это покрытая бетоном насыпь и по ней, разумеется, гуляют отдыхающие. На озере у уток появился выводок, и мама с утятами плавает вблизи берега и этой перемычки. Девочка лет шести, присев на корточки на краю перехода, стала звать утят и потянулась к ним ручками. И из-за неловкого движения скатилась в воду. Мама стояла недалеко от девочки, но встретив знакомую, о чем-то с ней разговорилась. Девочка попыталась подняться на насыпь, но скатилась опять вниз, потому что на бетоне образовались слизь, мох, липкая грязь, ухватиться не за что. Она сделала еще одну неудачную попытку и стала тонуть. Мама, растерявшись, стояла на насыпи и смотрела, пыталась дочке протянуть руку.

Девочке на выручку пришел незнакомый мужчина, молодой, высокий, сильный. Он стрелой бросился в воду и поднял девочку над водой. Вытолкнув ее на берег, мужчина попытался выйти из воды сам. Но и он стал скользить и скатываться опять в озеро. Сделал несколько попыток, но у него ничего не получалось. Периодически мужчина оказывался под водой. Подоспели и другие ребята крепкого телосложения, и с трудом им удалось вытащить спасителя из воды.

Все это произошло в течение одной, полутора минут. В таких случаях говорят, что и ахнуть не успели.

Этого героя зовут Думитру Вэденеску. Он не хотел называть свое имя и фамилию. Человек очень скромный. «Ну что вы, зачем вам нужна моя фамилия?» – спросил он.

Я думаю, что его имя и фамилию все должны знать – он спас жизнь ребенка.

Самопожертвование сегодня – очень большая редкость.

Есть еще один, практический аспект. Городским властям нужно на этом бетонном переходе установить перила, чтобы дети не скатывались в воду и не тонули. Через минуту после происшествия уже трехлетний мальчик был на том самом месте, где все произошло.

Но успеет ли Думитру Вэденеску на этот раз?

Imaginea care a însoțit articolul din Kp.md, pe care trainerul o va arăta participanților după prezentarea răspunsurilor grupului 1:

Случай в парке Валя Морилор в Кишиневе, который едва не закончился трагедией: Девочка скатилась в озеро и начала тонуть - за ней в воду кинулся прохожий

Через какое-то время на месте происшествия появился маленький мальчик, который тоже заинтересовался уточками, рискуя упасть в водоем

Источник: kp.md

[ПОДЕЛИТЬСЯ](#) [ОСТАВИТЬ КОММЕНТАРИЙ](#)

Reportaj de analizat pentru grupul 2:

Lecții în libertate pentru șase deținuți minori

Experiență inedită pentru câțiva deținuți minori de la Penitenciarul din Goian. Tinerii au participat la o lecție în libertate, alături de semenii lor de la Liceul „Spiru Haret” din capitală. Deși adolescenții condamnați au fost escortați de gardieni, ei spun că ziua de astăzi a fost una specială. Zi plină de emoții pentru șase deținuți minori de la Penitenciarul din Goian. Ei au avut parte de o

lecție în libertate, alături de semenii lor, de la Liceul „Spiru Haret” din capitală. Vizita a fost însă una bine supravegheată de gardienii care au însoțit tinerii. Minorii au avut o oră de limbă română, dar nu au fost foarte îndrăzneți.

Câțiva dintre oaspeții liceului și-au găsit timp, chiar în timpul orelor, pentru a discuta cu fetele. La sfârșitul lecției din libertate, băieții s-au arătat încântați de experiență. Unora le-a plăcut însă mai mult compania fetelor.

Elevii de la liceul „Spiru Haret” spun că experiența de astăzi ar putea să le prindă bine tinerilor deținuți. Totuși, ora de sport se pare că a fost pe placul oaspeților. Cei șase deținuți invitați la lecțiile în libertate, au fost aleși de către administrația închisorii, în funcție de note, comportament, dar și vârstă.

Prin această experiență, administrația speră că atunci când își vor ispăși pedeapsa, ei se vor putea integra mai ușor în libertate. La penitenciarul din Goian își ispășesc pedeapsa 27 de minori. Ei sunt condamnați pentru crime grave, precum jaf, viol sau omor.

http://www.canal2.md/news/lectii-in-libertate-pentru-sase-detinuti-minori_4698.html

Anexa 2. Exercițiu 1.

Sesiunea IV.

Analiza a două materiale jurnalistice

Sarcină pentru trainer:	<p>Împărțiți participanții în două grupuri.</p> <p>Grupul nr. 1: Va avea de vizionat reportajul video publicat de Echipa.md la 7 iulie 2020, intitulat „Și-a abandonat pruncul în câmp”. Link – mai jos.</p> <p>Grupul nr. 2: Va avea de citit și analizat articolul publicat de Unimedia.info la 21 mai 2021, intitulat „Patru bărbați stabiliți la Londra, care ar fi moldoveni, condamnați la ani grei de închisoare pentru viol”. Link – mai jos.</p>
Sarcină pentru grupul nr. 1: :	<p>Priviți cu atenție reportajul video „Și-a abandonat pruncul în câmp” și răspundeți la următoarele întrebări, schițând răspunsurile pe o coală de flipchart:</p> <ol style="list-style-type: none">1. A fost sau nu protejată identitatea femeii?2. În urma difuzării reportajului, femeia ar putea fi recunoscută în localitatea sa?3. Cum credeți, cei patru copii pe care femeia îi are acasă, ar putea fi afectați de modul în care a fost mediatizat acest caz? Dacă da, argumentați; dacă nu, argumentați.

Sarcină pentru grupul nr. 2:

Citiți cu atenție articolul **„Patru bărbați stabiliți la Londra, care ar fi moldoveni, condamnați la ani grei de închisoare pentru viol”** și răspundeți la următoarele întrebări, schițând răspunsurile pe o coală de flipchart:

1. Au procedat corect jurnaliștii divulgând numele și publicând fotografiile persoanelor condamnate? Argumentați.
2. În ce mod acest material poate avea un impact negativ asupra copiilor? Argumentați.
3. Dacă din text ar fi fost omisă identitatea bărbaților, valoarea informativă a știrii ar fi avut de suferit? Argumentați.

Reportaj video de analizat pentru grupul 1:

Despre caz s-a aflat după ce o altă femeie a găsit micuțul și a sunat la poliție. Oamenii legii au fost sesizați în seara de 6 iulie, în jurul orei 18.00 de un locuitor al satului Cristești, Nisporeni. La fața locului s-a deplasat poliția și ambulanța. Acolo s-a stabilit că femeia a găsit copilul într-o pădurice din preajma viei unde efectua lucrări agricole. Polițiștii din Nisporeni au reușit să găsească rapid o altă mămică a unui

copil de cinci luni care a alăptat micuțul abandonat. Ulterior, medicii au preluat copilul și l-au dus la spital pentru îngrijiri medicale. La scurt timp forțele de ordine au găsit-o și pe mama copilului. Este vorba despre o tânără de 31 de ani, din satul Chetroșeni, raionul Hîncești.

Aceasta le-ar fi comunicat oamenilor legii că, în data de 6 iulie, în timp ce se afla în câmp „cu ziua” a simțit dureri abdominale. S-a pornit spre casă, dar a mers vreo 30 de metri și a născut la marginea păduricii. Din lipsa resurselor financiare și de teama că nu va avea cu ce să îl crească, a abandonat micuțul lângă vie. La moment, oamenii legii stabilesc toate circumstanțele cazului.

<http://echipa.md/2020/07/07/foto-bebelus-gasit-abandonat-in-vie-politistii-i-au-gasit-o-alta-femeie-care-sa-l-alapteze/>

/VIDEO/ Și-a abandonat pruncul în câmp

Și-a abandonat pruncul nou-născut în câmp de frică că nu va avea cu ce să îl crească. Este cazul unei femei care la întreținere încă patru copii minori.

Publicat 11 luni în urmă

Reportaj de analizat pentru grupul 2:

Patru bărbați stabiliți la Londra, care ar fi moldoveni, condamnați la ani grei de închisoare pentru viol

Patru moldoveni au fost condamnați la ani grei de închisoare pentru viol. Cazul a avut loc pe 12 august 2017, la Londra, într-un club de noapte, unde aceștia ar fi făcut cunoștință cu victima, scrie presa străină.

Sentința a fost pronunțată miercuri, 12 mai, la Tribunalul Isleworth Crown din Londra.

Potrivit sursei, cei patru, cu vârsta cuprinsă între 28 și 40 de ani, erau la un club de noapte din Ealing pe 12 august 2017. Potrivit imaginilor surprinse de camera de supraveghere, Lupu, unul dintre moldoveni, s-a dat la mai multe femei, înainte de a dansa cu victima și de a-i cumpăra alcool.

Foto: standard.co.uk

Victima urma să meargă acasă cu un taxi, însă telefonul s-a descărcat. Astfel, Lupu i-ar fi propus să îi cheme un taxi și să o petreacă.

Femeia își amintește cu groază de momentul în care a fost pusă în spatele unei mașini și transportată pe o adresă din Northolt, unde a fost luată în casă și violată. Atacul a durat 90 de minute.

Ulterior, aceștia i-au întors hainele și au trimis-o acasă cu un taxi. Victima a reușit să ajungă la spital și să ceară ajutor poliției. Ofițerii au folosit imaginile din club pentru a identifica bărbații și a-i aresta. Toți patru au negat incidentul și au oferit diferite versiuni ale celor întâmplate în acea seară. Octavian Lupu a fost condamnat la 20 de ani, Andrei Rotaru la 17 ani, Alexandru Cimbir la 18,5 luni, iar Dumitru Ceban la 16 ani de închisoare.

<https://unimedia.info/ro/news/6e6f37367913a82a/patru-barbati-stabiliti-la-londra-care-ar-fi-moldoveni-condamnati-la-ani-grei-de-inchisoare-pentru-viol.html>

Anexa 3. Exercițiu 2.

Sesiunea IV.

Folosirea rețelelor sociale ca sursă pentru jurnaliști/jurnaliste

<p>Sarcină pentru trainer:</p>	<p>Împărțiți participanții în două grupuri.</p> <p>Grupul nr. 1: Va avea de citit știrea cu titlul „Video emoționant: Un băiat a alergat în galoși 11.7 km la un maraton” publicat de Stiri.md, 20 februarie 2021. <i>Link – mai jos.</i></p> <p>Grupul nr. 2: Va avea de citit și analizat știrea „Imagini ce lasă fără cuvinte: Un copil, filmat cum fumează și înjură”, publicat de Echipa.md la 8 mai 2021. <i>Link – mai jos.</i></p>
<p>Sarcină pentru grupul nr. 1:</p>	<p>Citiți știrea „Video emoționant: Un băiat a alergat în galoși 11.7 km la un maraton” și răspundeți la următoarele întrebări, schițând răspunsurile pe o coală de flipchart:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ce emoții v-a generat știrea? 2. Ce scop a urmărit autorul? 3. Jurnaliștii au respectat sau nu normele legale și deontologice referitoare la subiectele despre copii? Argumentați. 4. Dacă ați fi primit la redacție un asemenea video cum ați fi procedat?

Sarcină pentru grupul nr. 2:

Citiți știrea „**Imagini ce lasă fără cuvinte: Un copil, filmat cum fumează și înjură**”, și răspundeți la următoarele întrebări, schițând răspunsurile pe o coală de flipchart:

1. Ce emoții v-a generat știrea?
2. Ce scop a urmărit autorul?
3. Jurnaliștii au respectat sau nu normele legale și deontologice referitoare la subiectele despre copii? Argumentați.
4. Dacă ați fi primit la redacție un asemenea video cum ați fi procedat?

Știre de analizat pentru grupul 1:

Ieri, 19 februarie, 200 de sportivi din întreaga țară au luat startul la cea mai dură competiție de alergare din Moldova – ștafeta de ultramaraton Rubicon. În doar trei zile, participanții vor alerga 504 km din sudul țării spre nord și vor traversa 12 raioane vestice: Cahul, Vulcănești, Cantemir, Leova, Hâncești, Nisporeni, Ungheni, Fălești, Glodeni, Râșcani, Edineț, Briceni, transmite Stiri.md.

Punctul de plecare este cel mai sudic punct al țării – piața principală din satul Giurgiulești. Un participant la maraton a publicat pe o rețea de socializare un video emoționant.

În imagini vedem că un copil încălțat în galoși aleargă de rând cu ceilalți participanți la maraton. Potrivit martorului ocular, copilul ar fi alergat 11,7 km. «Când am dat cu ochii de el în coloană prima dată, crezusem că face vreo 10 metri de entuziasm. Zărindu-l la km 6, am rămas cremene.

Deodată îmi veniseră în minte sutele de văicăreli pe care le aud din păcate prea des: Da adidașii îmi sunt vechi, da afară-i prea frig, da n-am «vetrovkă» și multe altele de acest gen.

Ce să zic, băiatul a parcurs în galoși toată prima etapă de 11.7km... Pur și simplu R-E-S-P-E-C-T !!!», a comentat participantul.

<https://stiri.md/article/sport/video-emotionant-un-baiat-a-alergat-in-galosi-11-7-km-la-un-maraton>

Video emoționant: Un băiat a alergat în galoși 11.7 km la un maraton

Ieri, 19 februarie, 200 de sportivi din întreaga țară au luat startul la cea mai dură competiție de alergare din Moldova – ștafeta de ultramaraton Rubicon.

Știre de analizat pentru grupul 2:

Totul s-a petrecut în seara de 7 mai pe strada Alexandr Pușkin din sectorul Centru. Imaginile cu momentul în cauză au fost filmate de un martor ocular, iar apoi postate pe un grup de pe o rețea de socializare.

În video se vede cum minorul trece în fața unei stații de așteptare cu o țigară în mână, strigând cuvinte necenzurate șoferului unui troleibuz. Odată ce acesta a observat că este filmat, a început să înjure și autorul postării.

Conform martorului ocular, copilul are vârsta aproximativă de opt ani. Poliția urmează să fie sesizată asupra cazului.

MOLDOVA

/VIDEO/ Imagini ce lasă fără cuvinte: Un copil, filmat cum fumează și înjură

Caz ieșit din comun în capitală. Un copil a fost filmat cum fumează și înjură.

Publicat 2 săptămâni în urmă

<https://echipa.md/2021/05/08/video-imagini-ce-lasa-fara-cuvinte-un-copil-filmata-cum-fumeaza-si-injura/>

Anexa 4. Pliant 1.

Cum folosim informația de pe rețelele sociale în scop jurnalistic?

- Rețineți: indiferent cine a plasat informația pe rețelele sociale, în momentul în care o publică în media, jurnalistul/a devine responsabil de conținutul ei
- Faptul că informația/ imaginea a fost publicată pe rețelele sociale sau în altă parte pe Internet nu înseamnă că jurnalistul/a are dreptul absolut de a o prelua și publica
- Jurnalistul/a este obligat să verifice autenticitatea informației (inclusiv video și foto)
- Jurnalistul/a va verifica dacă există sau nu contradicții între informația de context (legenda) și ce se arată în imagini
- Jurnalistul/a va cere permisiunea autorului să preia textul, video-ul sau fotografia
- Dacă imaginile includ copii, jurnalistul/a se va asigura că are voie (de la părinți sau persoanele responsabile) să publice
- Jurnalistul/a se va asigura că publicarea nu dăunează intereselor copilului
- Jurnalistul/a va anticipa eventualele efecte negative asupra copiilor și adulților care apar în imagini
- Jurnalistul/a răspunde pentru propriul material și nu poate pasa responsabilitatea pentru eventuale greșeli pe autorul imaginilor de pe *social media* sau pe o altă media care a republicat imaginile preluate de pe rețele

Anexa 5. Pliant 2.

Când realizăm un subiect despre copiii supuși violenței

DA	NU
<p>Reținem: prin relatarea unui astfel de caz, abordăm o problemă socială și nu satisfacem curiozitatea unor indivizi</p>	<p>Reținem: un abuz NU este un spectacol</p>
<p>Tratăm cu precauție și acuratețe informația preluată de la poliție sau alte instituții de stat</p>	<p>Nu reproducem integral informațiile de la poliție sau alte instituții de stat dacă acestea conțin date personale și pot contribui la identificarea copilului</p>
<p>Dacă avem posibilitatea să interviuăm un copil victimă a violenței, cântărim mai întâi dacă acest lucru este absolut necesar și dacă nu cumva interviuarea îi va pricinui noi suferințe</p>	<p>Nu luăm interviuri copiilor victime ale violenței fără prezența unui psiholog</p>
<p>Protejăm cu strictețe identitatea copilului și tratăm cu maximă precauție eventuale permisiune a părintelui de a-i divulga identitatea</p>	<p>Nu divulgăm numele, prenumele, localitatea și alte informații (inclusiv fotografia sau video) care ar putea duce la identificarea copilului</p>
<p>Luăm interviuri despre caz de la părinți, asistentul/a social/ă, psiholog, diriginte sau altă persoană care cunoaște cazul.</p>	<p>NU cerem vecinilor sau oamenilor întâlniți întâmplător să se dea cu părerea asupra celor întâmplate</p>

DA	NU
Punem accent pe responsabilitatea adulților/instituțiilor pentru protecția copiilor.	Nu punem accent pe senzational
În funcție de tipul de violență, plasăm în material numărul de telefon al liniilor verzi (telefonul copilului 116 111) sau organizațiilor neguvernamentale unde victimele pot beneficia de ajutor	În nici un caz nu sugerăm că victima ar fi vinovată/responsabilă de ce i se întâmplă
Abordăm orice copil cu respect și demnitate	Nu folosim termeni denigratori în raport cu copiii și părinții acestora, nu discriminăm copiii în bază de origine socială, origine etnică sau alte criterii.
Urmărim evoluția celor mai grave cazuri de încălcare a drepturilor copiilor.	Nu uităm de subiect îndată după publicare.

Bibliografie

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	SURSE
<p>Sesiunea I. Obligațiile legale și deontologice ale jurnalistului</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Convenția cu privire la Drepturile Copilului, din 20 noiembrie 1989 https://www.unicef.org/moldova/media/1401/file/Conventia-cu-privire-la-drepturile-copilului.pdf • Codul Serviciilor Media Audiovizuale din 8 noiembrie 2018 https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=33713&lang=ro • Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat de CA la 30 decembrie 2019 http://www.audiovizual.md/files/D.%2061-219%20din%2030.12.2019%20-%20Cu%20privire%20la%20aprobarea%20Regulamentului%20privind%20con%20ținuturile%20audiovizuale_0.pdf • Procesul-verbal al ședinței Consiliului Audiovizualului din 5 august 2019, în care s-a discutat plângerea Consiliului de Presă referitoare la emisiunea difuzată de Prime TV „Vorbește Moldova” cu titlul „Părinte, te iubesc!” http://www.audiovizual.md/files/Procesul-verbal%20nr.35%20al%20C8%99edin%20C8%9Bei%20publice%20a%20CA%20din%2005%20august%202019%20C%20ora%2016.00.pdf • Emisiunea „Vorbește Moldova” cu titlul „Cine a lăsat-o gravidă pe Mariana?” din 29 octombrie 2018, difuzată de Prime TV https://www.youtube.com/watch?v=QANpYqfy474&ab_channel=Vorbe%20C5%9FteMoldova • Emisiunea „Vorbește Moldova”, în două părți, cu titlul „Părinte, te iubesc!”, difuzată la 15 și 16 aprilie 2019 de Prime TV https://www.youtube.com/watch?v=BKLGXie64kg&ab_channel=Vorbe%20C5%9FteMoldova https://www.youtube.com/watch?v=L6CMBtE13AE&ab_channel=Vorbe%20C5%9FteMoldova

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	SURSE
<p>Sesiunea II: Relatările despre copii în situații cu conotație negativă</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ghid de stil cu norme etice pentru jurnaliști https://www.consiliuldepresa.md/upload/ghid_final.pdf • Codul deontologic al jurnalistului https://consiliuldepresa.md/ro/page/codul-deontologic-al-jurnalistului-din-r-moldova • Ghidul de bune practici pentru mass-media „Violența împotriva copiilor: ce și cum relatăm”, editat de UNICEF https://mediaforum.md/upload/theme-files/ghid-mass-media-violenta-copii.pdf-58e29d9f6ae91.pdf • Legea privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110518&lang=ro • В Тирасполе на базе школы №7 идёт набор в коррекционный класс https://www.youtube.com/watch?v=5ACu4fDkyxk • Bărbatul care a violat fetița de 4 ani, închis pe viață https://stiri.md/article/incidente/barbatul-care-a-violat-fetita-de-4-ani-inchis-pe-viatza • Reportaj Cotidianul.md: „Mai are mulți copii îngropați”. Poliția, despre zvonurile privind mama care și-a abandonat un prunc în vie la Nisporeni. https://cotidianul.md/2020/07/10/mai-are-multi-copii-ingropati-politia-despre-zvonurile-privind-mama-care-si-a-abandonat-un-prunc-in-vie-la-nisporeni/ • Reportaj Moldova 1 despre un centru de plasament https://www.youtube.com/watch?v=ZSUy15LtAXs • Reportajul „Și-a bătut copilul și l-a închis în beci”, de la Canal Regional https://www.youtube.com/watch?v=SZ92a9p0lic • Reportajul „Curierul de Hâncești”: Femeia din s. Chetroseni, com. Mirești, care și-a abandonat noul-născutul într-o viță de vie, s-a reîntors acasă cu copilul de la Centrul Mamei și Copilului https://www.facebook.com/Curierul.de.Hincesti/posts/3114063211993286 • Reportajul „Nu a mai suportat maltratarea”, difuzat de Canal 3 https://www.canal3.md/ro/nu-mai-suportat-maltratarea_33862.html

ACTIVITATEA CONFORM AGENDEI	SURSE
<p>Sesiunea III: Reguli generale pentru realizarea interviurilor cu copiii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ghid de stil cu norme etice pentru jurnaliști https://www.consiliuldepresa.md/upload/ghid_final.pdf • Codul deontologic al jurnalistului https://consiliuldepresa.md/ro/page/codul-deontologic-al-jurnalistului-din-r-moldova • Ghidul de bune practici pentru mass-media „Violența împotriva copiilor: ce și cum relatăm”, editat de UNICEF https://mediaforum.md/upload/theme-files/ghid-mass-media-violenta-copii.pdf-58e29d9f6ae91.pdf • Interviewing children. A guide for journalists and other, by Sarah McCrum & Lotte Hughes, Save the Children https://www.savethechildren.org.uk/content/dam/global/reports/education-and-child-protection/INTERVIEWING%20CHILDREN.pdf • Regulamentul privind comunicarea între instituțiile de învățământ și mass-media în cazurile care se referă la copii https://mecc.gov.md/sites/default/files/10._ordin_me_60_07.02.2014_regulament_comunicare_mass_media.pdf • Orientări generale privind realizarea de interviuri cu copiii în cadrul activităților desfășurate de UNICEF și partenerii sai, UNICEF, România https://www.unicef.org/romania/media/4836/file/8.%20Instructiuni%20pentru%20reprezentanti%20media%20in%20interactiune%20cu%20copiii,%20la%20evenimente.pdf

Asociația Presei Independente din Republica Moldova (API) este o organizație necomercială (asociație obștească) care promovează și oferă asistență pentru dezvoltarea durabilă a organizațiilor media și a jurnaliștilor independenți la nivel național și regional, prin consolidarea capacității profesionale, creșterea rezilienței și îmbunătățirea politicilor publice în domeniul mass-media. **Noi promovăm democrația, libertatea presei, drepturile omului și o societate deschisă.**

Asociația Presei Independente (API)

MD-2012, Republica Moldova,
mun. Chișinău, str. București 41/5,
+373 22 220996; 210602
api@api.md
www.api.md

 www.API.md

 [api.md](https://www.instagram.com/api.md)

 [API Moldova](https://www.youtube.com/API Moldova)

